

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **G. Z.**, narozená dne X
státní příslušnice Ukrajiny
bytem X

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 25. 2. 2019, č. j. MV-12713-4/SO-2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 2. 2019, č. j. MV-12713-4/SO-2019, jakož i usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 30. 11. 2018, č. j. OAM-41317-8/ZM-2018, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 2. 2019, č. j. MV-12713-4/SO-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno

rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 11. 2018, č. j. OAM-41317-8/ZM-2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo dle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastaveno správní řízení ve věci žádosti žalobkyně o vydání zaměstnanecké karty.

2. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobkyně není oprávněna podat žádost o vydání zaměstnanecké karty na území České republiky. Z cestovního dokladu zjistil, že doba pobytu žalobkyně na území ČR sice přesahuje 3 roky, žalobkyně však území ČR v této době krátkodobě opustila, čímž porušila podmínku nepřetržitého pobytu.
3. Žalobkyně podala odvolání, v němž uvedla zejména to, že v době jejího krátkodobého vycestování z ČR zákon o pobytu cizinců podmínku nepřetržitého pobytu vůbec neobsahoval. V době vycestování na dovolenou tak žalobkyně nemohla vědět, že by toto vycestování mohlo v budoucnu způsobit nemožnost podat žádost o vydání zaměstnanecké karty. Podmínka nepřetržitého pobytu byla do zákona zavedena až s účinností od 15. 8. 2017. Tuto podmínku nadto nelze vykládat absolutně. Správní orgán se měl zabývat konkrétní situací žalobkyně, důvodem udělení víza (nemožností návratu na Ukrajinu), plněním účelu pobytu i povahou a důvodem krátkodobého vycestování a dospět k závěru, že podmínku nepřetržitého pobytu po dobu 3 let žalobkyně splnila. Odkázala též na právní názor žalovaného prezentovaný v jiné věci.
4. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání zamítla, neboť se ztotožnila se závěrem správního orgánu prvního stupně, že podmínku nepřetržitého pobytu obsaženou v § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců je třeba chápat jako nepřetržitost absolutní. Tuto podmínku žalobkyně vycestováním na dovolenou do Vietnamu v období od 30. 12. 2015 do 12. 1. 2016 porušila. K odkazu na jiné rozhodnutí žalovaná uvedla, že svůj právní názor je oprávněna změnit. Z vycestování lze dle žalované dovodit, že žalobkyni žádná překážka na její vůli nezávislá ve vycestování nebránila, a tudíž odpadl důvod aprobevovat její další pobyt na území České republiky.

Žaloba

5. Žalobkyně předně namítala postup správních orgánů v rozporu s právními předpisy, porušení povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v nezbytném rozsahu, nedostatečné zjištění rozhodného skutkového stavu a neuvedení informací, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků s odkazem na § 2 odst. 1, 2 a 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
6. Žalobkyně dále namítala nesprávné posouzení otázky nepřetržitosti jejího pobytu na území dle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
7. Nesouhlasila se závěrem žalovaného, že krátkodobé vycestování žalobkyně z území ČR způsobilo překážku podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty u správního orgánu I. stupně.
8. Žalobkyně uvedla, že do České republiky přicestovala v roce 2014 z města Doněck na Ukrajině z obavy o svou bezpečnost, a to z důvodů vážících se k obecné situaci v oblasti (probíhající ozbrojené střety) i z důvodů vážících se přímo k žalobkyni. Mezi osobní důvody uvedla negativní důsledky související s jejím předchozím zaměstnáním ve společnosti navázané na bývalého prezidenta V. J. Uvedla, že ve své zemi je z důvodu

svého minulého zaměstnání považována za spojence teroristů a má obavu o svou bezpečnost. V České republice získala pobytové oprávnění z důvodu osobní překážky ve vycestování (§ 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců). Žalobkyně se nemůže do země pobytu vrátit. Pobytové oprávnění jí bylo prodlouženo podle § 43 zákona o pobytu cizinců.

9. Žalobkyně dále uvedla, že pokud jde o její cesty mimo území České republiky, jednalo se o výjimečné krátkodobé cesty v trvání několika málo dnů, z nichž nelze dovozovat nesplnění účelu pobytu. Odkazuje na odpověď Ministerstva vnitra ze dne 9. 12. 2015, č. j. MV-180955-2/OAM-2015, podle níž krátkodobé vycestování z území ČR z důvodu rehabilitace nelze hodnotit jako neplnění účelu pobytu a dále na rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2018, č. j. MV-59108-4/SO-2018, kde žalovaná v obdobné situaci dospěla k závěru o možnosti cizince svobodně opustit území ČR. Žalobkyně proto nesouhlasí s tím, že by pojem nepřetržitosti pobytu podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců bylo třeba vykládat absolutně.
10. Žalobkyně se proto domnívá, že nebyly naplněny podmínky pro zastavení řízení v její věci.

Vyjádření žalované a další podání žalobkyně

11. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla žalobu zamítnout.
12. Uvedla, že není sporu o tom, že žalobkyně v době podání žádosti pobývala na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem strpění, které jí bylo vydáno dle § 43 zákona o pobytu cizinců. Toto pobytové oprávnění bezprostředně navazovalo na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, které bylo žalobkyni vydáno z důvodů uvedených v § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni bylo na území České republiky umožněno pobývat, protože jí bránila ve vycestování z území nějaká závažná překážka na její vůli nezávislá. V takových případech se typicky jedná o zdravotní či osobní důvody, které znemožňují vycestování z České republiky. Toto je zároveň jediný důvod, proč po dosti dlouhé období mohla žalobkyně pobývat na území České republiky. Proto je s podivem, že žalobkyně mohla bez problémů vycestovat na několik dní, když využívá výhod pobytového oprávnění uděleného z důvodu překážky bránící jí ve vycestování. Celou věc nelze dle žalované uzavřít jinak, než že žalobkyni fakticky žádná překážka na její vůli nezávislá ve vycestování z území nebránila, tudíž odpadl důvod aprobovat její další pobyt na území České republiky za účelem strpění, což má jednoznačný a zákonem předvídaný dopad na její žádost o vydání zaměstnanecké karty. Již v době vycestování z území si přitom žalobkyně musela být vědoma, že porušuje základní podmínku vztahující se k jejímu pobytovému oprávnění.
13. Žalobkyně reagovala na vyjádření žalované replikou ze dne 2. 12. 2019, kde však neuvedla žádné nové rozhodné skutečnosti.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích

uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Nehledal přitom vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i z moci úřední.

15. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyslovili souhlas v intencích § 51 s. ř. s. (žalobkyně výslovně a žalovaná konkludentně).

Posouzení žaloby

16. Pokud jde o obecné námitky porušení několika ustanovení správního řádu, tyto nemají kvalitu žalobních bodů, neboť žalobkyně je povinna vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči ní dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinna ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Obdobně např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Azs 134/2005-44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že za žalobní body nelze považovat ani prostý výčet paragrafů správního řádu, které údajně žalovaná porušila, ani jejich parafrázi bez jakékoliv specifikace. Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Není přípustné, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel argumenty nebo vyhledával skutečnosti, které žalobu podporují. Těmito námitkami se proto soud nemohl zabývat.
17. Žalobkyně dále rozporovala naplnění podmínek pro zastavení řízení o její žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců z důvodu nedodržení podmínky nepřetržitosti pobytu na území České republiky.
18. Podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019, platí, že:

„[Ž]ádost o vydání zaměstnanecké karty se podává na zastupitelském úřadu. V průběhu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu může cizinec žádost o vydání zaměstnanecké karty podat ministerstvu. Žádost nelze na území ministerstvu podat, pokud cizinec na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nebo na povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území; to neplatí, jde-li o cizince, který na území pobýval na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) až c) nebo § 33 odst. 3 a následně na území pobývá na povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu vydané podle § 43, pobýval-li na území nepřetržitě po dobu nejméně 3 let. Žádost dále nelze na území ministerstvu podat, pokud cizinec na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání. V zastoupení cizince, který není oprávněn na území ministerstvu podat žádost o vydání zaměstnanecké karty podle věty druhé, může žádost podat ministerstvu na základě plné moci jeho zaměstnavatel, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem programu schváleného vládou za účelem dosažení ekonomického nebo jiného významného přínosu pro Českou republiku, který je organizačně zajišťován nebo koordinován k tomuto účelu ministerstvem nebo jiným ústředním správním úřadem, jehož okruh působnosti se program týká (dále jen "vládou schválený program"), a umožňují-li tento způsob podání žádosti podmínky tohoto programu.“

19. Podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců se „*usnesením také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal na území žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, ač k podání žádosti na území není oprávněn.*“
20. Mezi účastníky není sporné, že žalobkyně v době podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty pobývala na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu vydaného podle § 43 zákona o pobytu cizinců, které bezprostředně navazovalo na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, které bylo žalobkyni vydáno z důvodů uvedených v § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
21. Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „*Ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.*“
22. Podle § 38 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec „*povinen požádat o zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území uděleného z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. a) nejpozději do 3 dnů po zániku překážky vycestování (...).*“
23. Stěžejní otázkou v projednávané věci je, zda podmínka nepřetržitého pobytu na území ČR pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu znamená, že cizinec nemůže z území ČR vycestovat být na jediný den. Zdejší soud se touto otázkou zabýval již ve svém rozsudku ze dne 30. 8. 2021, č. j. 6 A 68/2019-39, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není. V nyní projednávané věci dospěl ke shodnému závěru.
24. Ustanovení § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců sousloví „*pobývá-li na území nepřetržitě po dobu nejméně 3 let*“ blíže nevykládá. Stejně tak směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. 12. 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě, která se vztahuje k institutu zaměstnanecké karty, otázku podání žádosti na území členského státu po uplynutí doby 3 let nepřetržitého pobytu neupravuje. Ani zákonodárce v důvodové zprávě k zákonu č. 222/2017 Sb., který toto ustanovení do zákona o pobytu cizinců vložil, blíže nevysvětluje, co nepřetržitý pobyt přesně znamená.
25. Nepřetržitost pobytu na území ČR se v zákoně o pobytu cizinců objevuje i v rámci jiných ustanovení, např. v § 68 ve vztahu k povolení k trvalému pobytu [jako doba nepřetržitého pobytu se tak např. dle § 68 odst. 2 písm. e) započítává období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle § 68 odst. 2 písm. a) až d); pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů; resp. dle § 68 odst. 2 písm. f) období nepřítomnosti cizince na území v průběhu stejného druhu pobytu, pokud byl cizinec svým zaměstnavatelem pracovně vyslán do zahraničí a pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 10 po sobě jdoucích měsíců a ve svém souhrnu nepřesáhla 560 dnů]. Zákonodárce tak nevylučuje možnost dočasného vycestování z území ČR.
26. Výklad předmětného pojmu v § 68 zákona o pobytu cizinců samozřejmě nelze automaticky a beze všeho přejímat i na jiná ustanovení a odlišné druhy pobytových oprávnění, neboť zákon jasně stanoví, co se v takovém případě do doby pobytu na území ČR započítává a co nikoliv. Kromě toho uvedený pojem vychází ve vztahu k trvalému pobytu z evropské právní úpravy, konkrétně směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě

pobývajících rezidenty. To ovšem neznamená, že by nebylo možné k této úpravě určitým způsobem přihlídnout, resp. ji při výkladu § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců brát v potaz (přínejmenším totiž vymezení tohoto pojmu § 68 zákona znamená, že pojem nepřetržitého pobytu není vždy chápán zcela absolutně).

27. Soud se tak s přihlédnutím k právě uvedenému zaměřil na zhodnocení smyslu a účelu dané právní úpravy (beneficia v podobě umožnění podání žádosti na území), přičemž dospěl k závěru, že výklad žalované není zcela správný. Výklad, že by žalobkyně nemohla ani na jeden den vycestovat z území ČR, aby dosáhla 3 let nepřetržitého pobytu, je na skutkovém půdorysu projednávané věci nelogický, nesmyslný a vede k nepřiměřeným dopadům. Jistě lze souhlasit, že možnost cizince pobývajícího v ČR na základě dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu požádat o zaměstnaneckou kartu z území ČR je důsledkem toho, že se jedná o cizince, kterému brání ve vycestování a podání žádosti na zastupitelském úřadě překážka na jeho vůli nezávislá. Nicméně, nemožnost vycestování se týká právě země původu, či posledního pobytu cizince, nikoliv celého světa. V opačném případě by bylo vízum a pobyt za účelem strpění pobytu bezpředmětné, neboť cizinec by vždy mohl vycestovat do jiné bezpečné země (pro přiznání víza či pobytu za účelem strpění by tak vlastně nebyl nikdy dán důvod).
28. V této souvislosti je podstatné, že žalobkyně se nevrátila na Ukrajinu, do země svého původu, ale pouze vycestovala na 14 dnů do Vietnamu na dovolenou. Účel svého pobytu, kterým bylo strpění jejího pobytu na území ČR pro nemožnost navrácení se na území Ukrajiny z bezpečnostních důvodů, tak žádným způsobem nemařila. Nejednalo se ani o situaci, kdy by žalobkyně dlouhodobě, v rámci několika měsíců, pobývala v jiném členském státě, kde by například vykonávala práci. Soud neshledal rozumný důvod k tomu, aby dočasné vycestování kvůli krátkodobé dovolené na území jiného státu bez dalšího diskvalifikovalo cizince z možnosti podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na území. Na nemožnosti podání žádosti na zastupitelském úřadu v zemi původu – což právě odůvodňuje přijetí výjimky pro podání žádosti na území – totiž tato skutečnost nic nemění.
29. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 30. 8. 2021, č. j. 6 A 68/2019-39, nepřetržení pobytu podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců je tak nutno vykládat v prvé řadě tak, že cizinec je před podáním žádosti o zaměstnaneckou kartu po dobu 3 let oprávněn pobývat v ČR, a to nejprve na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu [podle § 33 odst. 1 písm. a) až c) nebo § 33 odst. 3] a následně na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu (podle § 43). Pobyt by měl být oprávněný a zároveň nepřetržitý v tom smyslu, že osoba v zemi skutečně pobývala a mohla tak požádat o jiný druh pobytového oprávnění (a zároveň nemůže z důvodu překážek na její vůli nezávislých podat žádost na zastupitelském úřadě ČR). Pokud jde ovšem o vlastní fyzickou přítomnost cizince na území, měla by být zajištěna určitá pružnost s ohledem na okolnosti každodenního života, tj. na povahu (délku, destinaci, způsob, důvod) vycestování z území ČR, a to ve vztahu k vlastnímu účelu povolení k pobytu za účelem strpění a stanovené výjimky pro podání žádosti. Nelze trvat na tom, aby cizinec nemohl bez s tím spojeného důsledku v podobě nemožnosti podání žádosti na území po relativně dlouhou dobu tří let vycestovat byť na jediný den do jiného státu, pokud se na skutečnosti, že stále reálně dlouhodobě pobývá v ČR, nic nezmění. Mohou se totiž vyskytnout situace, kdy bude osoba nucena vycestovat, např. z rodinných či zdravotních důvodů; dovedeno *ad absurdum* by pak optikou žalované byly takové osoby

fakticky odrazovány např. i od nakupování či jiného využití služeb v příhraničních oblastech sousedních států, neboť taková skutečnost by je automaticky diskvalifikovala z možnosti podání žádosti na území a nutila je za účelem podání žádosti navrátit se do země původu. Proto je třeba, aby správní orgán posuzoval splnění podmínky nepřetržitosti pobytu s ohledem na právě řečené a okolnosti každého jednotlivého případu.

30. V případě žalobkyně přitom nelze mít za to, že dovolená v jiném státě na dobu 14 dnů přerušuje její 3letý pobyt na území ČR (za situace, kdy nepochybně měla stále v úmyslu reálně pobývat na území ČR, což ani správní orgány nečinily sporným).
31. Jak již zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 30. 8. 2021, č. j. 6 A 68/2019-39, je mu znám rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2021, č. j. 30 A 93/2019-26, který se přiklonil k tomu, že pojem nepřetržitosti pobytu je potřeba vnímat jako absolutní, vyžadující nepřerušenou fyzickou přítomnost cizince na území. Nelze však odhlížet od toho, že tyto své rozhodné závěry činil na podkladě skutkových okolností dané věci, v níž řešil žalobu státního příslušníka Ukrajiny, jenž v průběhu oněch rozhodných 3 let před podáním žádosti vycestoval opakovaně na celkovou dobu více než dvou měsíců právě na Ukrajinu, tj. do země původu. V takovém případě byl proto logicky zpochybněn závěr o absolutní nemožnosti vycestování bránící v podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na zastupitelském úřadě v zemi původu a tím také popřen smysl a účel výjimky umožňující podání žádosti na území ČR. V nyní projednávané věci však tento zjednodušený pohled neplatí, neboť žalobkyně nevycestovala do země původu, ale do Vietnamu na krátkodobou dovolenou v délce 14 dní, jež o možnosti či nemožnosti podání žádosti na zastupitelském úřadě v zemi původu vůbec nic nevypovídá. Jestliže krajský soud posléze v zásadě *obiter dictum* uvedl, že jeho závěry lze vztahovat na jakékoliv vycestování z ČR, tyto své závěry již blíže nerozvedl (na podkladě jím posuzované věci ani nemusel) právě s přihlédnutím k uvedenému smyslu a účelu stanovené výjimky pro podání žádosti. Kromě toho samozřejmě platí, že závěry jiného krajského soudu, učiněné navíc ve skutkově odlišné věci, nejsou pro projednávanou věc jakkoli závazné a bez dalšího nebrání případnému odlišnému právnímu posouzení věci ze strany zdejšího soudu. Ten přitom svůj právní názor zevrubně odůvodnil již v rozsudku č. j. 6 A 68/2019-39. Nyní projednávaná věc se od věci č. j. 6 A 68/2019-39 liší tím, že žalobkyně neodjela na dovolenou do Španělska, nýbrž do Vietnamu. To však nemá na výše uvedené závěry vliv. Zákon o pobytu cizinců vycestování do žádné z těchto zemí nijak nebrání.
32. Soudu je nadto z úřední činnosti známo, že ani žalovaná nepřistupuje k podmínce nepřetržitého pobytu jednotně (viz např. rozsudek ze dne 30. 3. 2022, č. j. 10 A 64/2020, bod 21).
33. Žalovaná ve vztahu k nyní projednávané situaci žalobkyně v napadeném rozhodnutí jakož i ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobkyně vycestováním z ČR porušila „základní podmínku vztahující se k jejímu pobytovému oprávnění“. Tento závěr však nemá žádnou oporu ve správním spise.
34. Jak již konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 1. 8. 2022, č. j. 14 A 99/2020-65, ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy že cizinci „ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá“, nelze interpretovat tak, že se jedná pouze o nemožnost cizince překročit hranici České republiky. Jak vyplývá již z důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců (sněmovní tisk č. 204/0, volební období 1998–2002), vízum za účelem strpění pobytu bylo zamýšleno nikoliv jen pro situace, kdy je objektivně

vyloučeno vycestování cizince (např. je dlouhodobě upoután na lůžko). Podle důvodové zprávy mělo být vízum udělováno také například pokud cizinci hrozí ve státě, kam má vycestovat mučení, či nelidské zacházení. V takovém případě cizinec sice vycestovat, ve smyslu překročit hranice Česka, může, ale vycestovat nemůže z důvodu, že by mu v cílovém státě hrozila závažná újma.

35. Tento výklad nakonec zastává i Ministerstvo vnitra, jak vyplývá z jeho praxe. Právě v případě prvního ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny v roce 2014 byly osobám prchajícím z této oblasti vydávána víza za účelem strpění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 17/2020-24). Problémem ani v této situaci nebylo, že by dané osoby nemohly z Česka vůbec vycestovat, ale že z objektivních důvodů nemohly pobývat mimo Česko, tedy v oblasti původu, ani jinde.
36. Dle soudu tak překážkou ve vycestování ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců míní nemožnost cizince opustit území České republiky a legálně pobývat v jiné zemi. Přitom nepostačuje možnost krátkodobého, například turistického pobytu. Takový pobyt bude u většiny cizinců možný ve většině států světa. Důvodem pro udělení pobytu za účelem strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců však je, že cizinec nemá možnost v jiném státě pobývat dlouhodobě, neboli se usídlit buď vůbec, nebo aniž by mu reálně hrozila závažná újma. Proto je dán důvod pro umožnění takovému cizinci legálně pobývat v Česku, neboť pro něj jiná možnost neexistuje.
37. Lze uzavřít, že překážkou vycestování na jeho vůli nezávislou ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) může být nejen nemožnost vycestovat z území České republiky (např. z důvodu upoutání na lůžko či absence cestovního dokladu) ale též skutečnost, že cizinec nemůže v zemi původu ani v jiné zemi legálně dlouhodobě pobývat (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 1. 8. 2022, č. j. 14 A 99/2020-65).
38. Závěru žalované, že samotným překročením hranic odpadl důvod aprobovat další pobyt žalobkyně na území České republiky, nelze přisvědčit, neboť žalovaná se konkrétní překážkou vycestování žalobkyně a jejím případným odpadnutím vůbec nezabývala, a to ani k námitce žalobkyně, že nemožnost vrátit se na území Ukrajiny dále trvá. Z obsahu správního spisu je nadto zjevné, že i po dovolené ve Vietnamu (v období od 30. 12. 2015 do 12. 1. 2016), z níž žalovaná odpadnutí překážky vycestování dovozuje, bylo povolení k pobytu za účelem strpění žalobkyni správními orgány dále vydáváno. Správní orgány tedy nadále uznávaly nemožnost žalobkyně navrátit se do země původu, přesto jí však odmítly možnost podat žádost o vydání zaměstnanecké karty v České republice.
39. Podmínka nepřetržitého pobytu ve vztahu k možnosti podání žádosti v Česku byla nadto do zákona o pobytu cizinců zakotvena až s účinností k 15. 8. 2017. Při vycestování do Vietnamu v roce 2015 si tak žalobkyně nemohla být ani vědoma, že by krátkodobá dovolená mohla potenciálně znemožnit podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na území České republiky.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že je žaloba důvodná. Napadené rozhodnutí tak zrušil z důvodu nezákonnosti podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení. Vzhledem k závěru, že řízení nemělo být na podkladě dosavadních zjištění vůbec zastaveno, přistoupil soud v souladu s §

78 odst. 3 s. ř. s. rovnou i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť by k tomu stejně musela přistoupit i žalovaná.

41. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Správní orgány proto posoudí žádost žalobkyně o zaměstnaneckou kartu meritorně (samozřejmě za předpokladu, že nedojdou k závěru o procesním skončení věci z jiného důvodu než z důvodu posuzovaného v tomto případě soudem).
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, a proto jí soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. dubna 2023

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu